
Arkivsak-dok. 20/25104-2

Saksgang	Møtedato	Saksnr
Fylkesrådet	17.11.2020	293/20
Økonomikomiteen	07.12.2020	20/20
Fylkestinget	08.12.2020	89/20

Eierskapsmelding 2020

Innstilling:

Fylkesrådet tilrår fylkestinget å fatte slikt vedtak:

1. Fylkestinget vil sikre et aktivt og målrettet eierskap i selskaper der fylkeskommunen har eierinteresser. Fylkeskommunen må være en aktiv, langsiktig og forutsigbar eier med mulighet til å utøve strategisk eierpolitikk. Det skal sikre regional forankring av viktige selskap og regionalpolitisk engasjement i selskaper som er viktig for samfunns- og næringsutvikling.
2. Fylkestinget vedtar prinsipper for eierstyring og formål med fylkeskommunens eierinteresser slik det framgår av Eierskapsmelding 2020 for Troms og Finnmark fylkeskommune.
3. Troms og Finnmark fylkeskommunes prinsipper for eierstyring er:
  - 1) Det skal være åpenhet knyttet til Troms og Finnmark fylkeskommunens eierskap i selskapene.
  - 2) Troms og Finnmark fylkeskommunens eierskap skal fremme samfunnsansvarlig drift og bærekraftig samfunnsutvikling og en positiv næringsutvikling over hele fylket.
  - 3) Troms og Finnmark fylkeskommune skal utøve sin eierrolle gjennom aktiv bruk av generalforsamlinger, representantskapsmøter, eiermøter og bevisst oppnevning av styrerepresentanter.
  - 4) Styrene i selskapene som Troms og Finnmark fylkeskommune er medeier i skal være sammensatt med en så helhetlig kompetanse som mulig i forhold til selskapets ståsted og forventede videre utvikling.
  - 5) Godtgjøring til styrets medlemmer og lønn til selskapets leder skal fremstå som rimelig med hensyn til ansvar, kompetanse, arbeidets omfang og selskapets kompleksitet.

Tromsø, 29.10.2020
Bjørn Inge Mo
Fylkesrådsleder

Vedlegg

3. Fagnotat: Eierskapsmelding 2020
2. Eierskapsmelding 2020 for Troms og Finnmark fylkeskommune

Saksutredning

Bakgrunn:

I ny kommunelov stilles det krav til utarbeidelse av eierskapsmelding minst en gang i valgperioden.

Kommuneloven § 26-1. *Eierskapsmelding*

Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv. Eierskapsmeldingen skal inneholde

- a. kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring
- b. en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
- c. kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b.

Det bemerkes videre at KS har utarbeidet anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll, som er en del av bakgrunns materialet for fylkeskommunens eierskapsmelding, og som det vises til i denne.

Om eierskapsmeldingen:

Eierskapsmeldingen omhandler prinsipielle sider ved offentlig eierskap, også ulike forhold som påvirker formål med eierskap og vurderinger rundt dette, og videre er det i meldingen gjort en gjennomgang av fylkeskommunens eierinteresser pr oktober 2020. Dette omfatter 23 Aksjeselskaper (AS) og 8 Interkommunale selskaper (IKS). I tillegg er 6 andre selskaper av andre selskapsformer inkludert i meldingen. For en nærmere vurdering av fylkeskommunens eierskap i ulike selskaper vises det til eierskapsmeldingen.

Det vises også til egen sak til fylkestinget vedrørende aksjefordeling mellom Troms og Finnmark fylkeskommune og Nordland fylkeskommune i Nordnorsk Filmsenter AS og Filmfond Nord AS.

Vurdering

Fylkesrådet vil sikre et aktivt og målrettet eierskap i selskaper fylkeskommunen har eierinteresser i. Fylkeskommunen må være en aktiv, langsiktig og forutsigbar eier med mulighet til å utøve strategisk eierpolitikk. Det vil sikre regional forankring av viktige selskaper og regionalpolitisk engasjement i selskaper som er viktig for samfunns- og næringsutvikling.

Fylkesrådet legger til grunn og følger opp overordnet eierskapspolitikk som ihht kommuneloven skal vedtas ved behandling av eierskapsmeldingen i fylkestinget minst en gang i valgperioden.

Fylkesrådet vil årlig behandle en sak med oversikt over status og utvikling i fylkeskommunens eierskapsengasjementer. Fylkesrådet vil her kunne gjøre en vurdering av om det har oppstått forhold av prinsipiell betydning som gjør at det er nødvendig eller ønskelig å legge fram en revidert eierskapsmelding for fylkestinget. Fylkestinget vil orienteres om vedtak som er gjort av fylkesrådet i denne saken.

Om det gjøres en vurdering av at forutsetninger, formål og/eller rammebetingelser er vesentlig endret, vil eierstrategi og eierskap i enkeltelskaper gjennomgå. Prinsipielt viktige avgjørelser må løftes til fylkestinget for behandling. Mindre justeringer av eierstrategi og håndtering av eierskap som ikke har prinsipiell betydning for fylkeskommunen bør håndteres av fylkesrådet.

Fylkesrådet følger opp eierstrategi for de ulike selskap. En viktig del av eierstrategien i forhold til det enkelte selskap vil være å klargjøre fylkeskommunens posisjon til videre eierskap. Eventuelle større endringer i selskaper der eierskapet representerer en vesentlig verdi for fylkeskommunen bør være gjenstand for grundigere utredninger enn det som kan tas inn i en eierskapsmelding. Slike saker vil derfor eventuelt bli lagt fram som egne saker for fylkestinget.

Fylkesrådet mener Troms og Finnmark fylkeskommune i sin eierskapsmelding bør gi signal om at allment aksepterte eierstyringsprinsipper skal legges til grunn for forvaltning av fylkeskommunens eierinteresser i de ulike selskaper.

Det er i eierskapsmeldingens innledende kapittel formulert prinsipper for eierstyring som legges fram for fylkestinget i denne saken. I meldingen er det også gitt en nærmere utdyping av disse prinsippene. Det er i vedlegg til eierskapsmeldingen redegjort for det juridiske grunnlaget knyttet til selskapsformene AS og IKS.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Økonomiske og administrative konsekvenser vil avhenge av utviklingen i ulike selskaper som fylkeskommunen har eierinteresser i. Det vil videre avhenge av de beslutninger fylkeskommunen som eier tar, om man ønsker å fortsatt stå som eier, eventuelt selge seg ned eller ut av enkelte selskaper. Om fylkeskommunen velger å selge seg ut av selskaper, vil det tilføre fylkeskommunen kapital ut fra det markedet/andre interessenter vil betale.

Fylkesrådet har iverksatt en rutine for oppfølging av eierskap i fylkesrådet og i administrasjonen, jf fylkesrådssak 159/20. Dette var gjort for å understøtte forvaltningen av eierskapet, sikre gode rutiner for deltakelse i generalforsamlinger (AS), bidra til løpende evaluering av eierskapet og legge et grunnlag for oppfølging ved eiermøter der det er behov.

Eierskapsmeldingen er utarbeidet som en oppfølging av nevnte sak, herunder gjennom arbeid i et eierskapsteam med innspill og deltakelse fra divisjonene. Saken har også vært oppe i ledermøte.

Rutinen som fylkesrådet har vedtatt i sak 159/20 skal bidra til å sikre forvaltning av eierskapet i tråd med fylkestingets politikk. Jf også fylkesrådets sak 233/20 om fylkesrådenes oppgaver og fullmakter.